

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521204196
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7521204196.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. I. nar. X.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťa rodičov N. A. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v K. XX a Q. I. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v A. na M. XX v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 9.12.2021 č.k. 9P/79/2021-38 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o určení výživného a súvisiacom výroku o dlžnom výživnom.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloletú A. I. do osobnej starostlivosti matky s oprávnením oboch rodičov maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou 75 Eur mesačne od 4.8.2021 do budúca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc decembrom 2021. Dlžné výživné na maloletú za obdobie od augusta 2021 do decembra 2021 v sume 300 Eur otca zaviazal zaplatiť do 15-tich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky. Styk otca s maloletou po dohode rodičov neupravil. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku, proti výroku o určení výživného a súvisiacemu výroku o dlžnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zmenil tak, že ho zaviazže na platenie výživného vo výške 35 Eur mesačne, kým sa jeho životná situácia nezmení tak, ako platí na ďalšie dve maloleté deti. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie pri určení vyživovacej povinnosti nevychádzal z jeho aktuálnych a dlhodobých príjmov a neúplne zistil skutočný stav veci, kde jeho príjem je 0 Eur (vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie). Jeho vyživovacia povinnosť voči dvom maloletým deťom je 35 Eur na každé dieťa, spolu 70 Eur mesačne. Poukázal na to, že jeho príjem nepostačuje na platenie výživného na nezaopatrené deti 145 Eur, keďže sám nemá na základné životné potreby ako sú bývanie, strava, hygiena a lieky, čo činí 200 Eur. Záverom uviedol, že žiada o zmenu sudcu pre zaujatosť voči nemu a nespravodlivý rozsudok. V prílohe predložil potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, že nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s týmto nesúhlasí, pretože z dostupných fotografií je zrejmé, že otec si pravidelne privyrába hraním na kultúrnych podujatiach a súkromných oslavách. Ďalšie fotografie potom ukazujú otca a jeho aktuálnu priateľku, ako trávia dovolenky v luxusných destináciách pri mori v posledných troch rokoch. Človek, ktorý nemá žiadny príjem, nechodí spravidla každý rok na dovolenku k moru. Otec teraz žije s priateľkou, s ktorou čaká dieťa. Myslí si, že keby nebol finančne zaistený, nezaobstará si ďalšie dieťa. Otec doteraz neprejavil záujem o ich spoločnú dcéru. Viac ako

štyri roky na jej výchovu finančne neprispieval, ani jej nikdy nedal žiadny darček. Ona po materskej dovolenke nastúpila do zamestnania a stará sa o malú sama. Snaží sa jej zabezpečiť základné potreby pre jej zdravý vývoj a pre jej spokojný život. Otec sa chová absolútne nezodpovedne, ľahkovážne a neuvedomuje si následky svojich činov. Vzhľadom na to, že maloletá nastúpi budúci rok do školy, finančné potreby na jej výchovu sa rapídne zvýšia, a preto navrhuje, aby odvolanie otca bolo zamietnuté ako nedôvodné. V prílohe pripojila fotografie z verejne dostupného facebookového profilu súčasnej priateľky otca zo 17.1.2022.

4. Matka podaním z 25.1.2022 doručila dodatok k písomnému vyjadreniu k odvolaniu otca a uviedla, že otec so svojou aktuálnou priateľkou si užíva dovolenku v Dubaji. Na priložených fotografiách je vidieť, že nedostatkom peňazí rozhodne netrpia. Tieto fotografie otec pridal na sociálnu sieť. Na ďalšej fotografii je automobil, ktorého vlastníctvo otec sám potvrdzuje v komentároch pod fotografiou. Fotografia automobilu z Instagramu je z 21.12.2021, čo je len pár dní predtým, ako otec podal odvolanie proti plateniu výživného a tvrdil, že nemá peniaze. K uvedenému dodatku pripojila fotografie z 19.1.2021.

5. Otec v odvolacej replike uviedol, že matka nemá dôkaz o ním uhradenej dovolenke. Jeho terajšia priateľka Mgr. M. A. pracuje ako pedagóg v školstve, pričom dovolenku si dovolila uhradiť ona. Písal o tom v odvolaní, že je dlhodobo nezamestnaný a jeho príjem je nulový. Napriek tomu má vyživovaciu povinnosť na dve maloleté deti Q. a Z., čo činí 70 Eur každý mesiac. Pokiaľ sa jeho finančná situácia nezmení, tak po dohode môže platiť maximálne 50 Eur pre maloletú A.. Spolu bude jeho vyživovacia povinnosť na maloleté deti 120 Eur mesačne, čo je na človeka, ktorý je dlhodobo nezamestnaný, dosť.

6. Matka v odvolacej duplike uviedla, aby otec a jeho súčasná priateľka predložili dôkazy o tom, že boli všetky ich predchádzajúce zahraničné dovolenky zaplatené iba slečnou A., inak musí trvať na fotografických materiáloch z jej vyjadrenia z 19.1.2021 a tiež dodatku k vyjadreniu z 24.1.2022. Je zaujímavé, že si otec vo výpovediach protirečí. V minulosti povedal, že mu dovolenku zaplatili kamaráti, ale teraz tvrdí, že mu dovolenky platí súčasná priateľka. Podľa nej otec klame a snaží sa vyhnúť zodpovednosti. V predchádzajúcom vyjadrení už uviedla, že otec si privyrába hraním na zábavách a kultúrnych podujatiach. To vo svojom vyjadrení nespochybnil, takže to vlastne potvrdil. Ďalším jej argumentom bol automobil, ktorý na poznávacej značke nesie dokonca meno Q. (vyjadrenie z 24.1.2022). Tento automobil, ktorý v komentároch otec označil za svoj, je veľmi drahý a zaujímalo by ju, ako si naňho otec zarobil, keď tvrdí, že nemá žiadny príjem. Myslí si, že tieto argumenty sú slabou výhovorkou, ako sa vyhnúť zodpovednosti k svojmu vlastnému dieťaťu. Otec v ďalšom argumentuje tým, že platí na svoje dve predchádzajúce deti spolu 70 Eur mesačne, čo však nie je jej problém. Bývalá priateľka otca žije v zahraničí a má už dlho partnera, ktorý sa o ňu a jej deti dokáže postarať. Ona však partnera nemá a snaží sa dcéru užiť sama. Otec nemá o svoju dcéru záujem a myslí si, že sa týmto zbaví zodpovednosti. Ako môže človek, ktorý každý rok chodí na drahé dovolenky k moru, má drahý automobil a skvele vybavený dom tvrdiť, že bude na svoju dcéru platiť 50 Eur mesačne. Je to absurdné. Zároveň je absurdné, že otec si nemôže nájsť oficiálne prácu viac ako 5 rokov. Dalo by sa polemizovať nad tým, či to nie je len zámienka, aby sa vyhol plateniu výživného a ďalším výdavkom, ale to už ponechá na rozhodnutie súdu. Naďalej trvá na svojom pôvodnom návrhu a akákoľvek iná dohoda s otcom nie je namieste. Jeho ponuka je absurdná, vzhľadom na jeho socioekonomické pomery, ktoré sú viac než nadpriemerné. Je rozhodnutá a toto nehodlá meniť. Otec by mal prevziať zodpovednosť za svoje činy.

7. Ďalšie vyjadrenia doručené neboli.

8. Výroky rozsudku o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, o zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti a neupravení styku otca s maloletou neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie

správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určení výživného a súvisiacom výroku o dlžnom výživnom spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

12. Na zdôraznenie správnosti napadnutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca a dodáva, že pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ustanovení § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehlbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine ustanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vysoká, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Je však potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade, ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať zato, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a zistil okolnosti rozhodujúce pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov otca, aj matky.

13. Ohľadne povinnosti rodičov prispievať na výživu svojich detí je potrebné prihliadnuť aj na to, že žiaden účinný zákon Slovenskej republiky nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však výslovne zakotvuje povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1), takže nemôže obstať argumentácia, podľa ktorej, ak rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore, alebo na pozícii adekvátnej svojim predstavám, nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec, alebo v doterajšej miere. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti nie je vôbec smerodajné, koľko si rodič prácou zarobí, alebo či vôbec pracuje. Oveľa väčšiu výpovednú hodnotu má zistenie jeho potencionálnej životnej úrovne. Jedným z faktorov, ktoré pri určovaní miery životnej úrovne môže súd vziať do úvahy, je zistenie a vyčíslenie mesačných nákladov povinného rodiča. V tomto prípade otec uviedol, že je dlhodobo nezamestnaný (naposledy zamestnaný v roku 2014 alebo 2015) a od tohto obdobia nevykonával žiadne fušky ani brigádnicke práce, pričom vyštudoval strednú umeleckú školu, hudobný smer. V ďalšom uviedol, že nevlastní žiadny hnutelný alebo nehnuteľný majetok väčšej hodnoty, má vyživovacie povinnosti k maloletému Z., Q. a maloletej A., so všetkými výdavkami mu pomáha jeho matka, ktorá platí

uloženú vyživovaciu povinnosť na maloletého Z. a Q.. Taktiež mu prispieva na bežné výdaje so stravou, oblečením, obuvou a dáva mu vreckové. Potvrdil, že aj keď absolvoval nejaké dovolenky v zahraničí, prípadne na území Slovenskej republiky, tieto mu platia kamaráti, takisto mu platia aj osobné motorové vozidlo.

14. Je potrebné zdôrazniť, že potencionálny príjem nie je to, čo povinný skutočne zarobí, ale to, čo objektívne je možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Odvolací súd poukazuje aj na to, že otec sa môže bez obmedzenia uchádzať o zamestnanie aj v inom regióne mimo košického kraja. V tejto veci otec nepredložil žiaden dôkaz objektívne preukazujúci, že má problém pracovať, zamestnať sa, čo by malo podstatný vplyv na jeho potencionálne schopnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v rozsahu primeranom veku a potrebám maloletej dcéry, tak ako ju určil súd prvej inštancie. Vzhľadom k tomu, že otec bol naposledy zamestnaný v roku 2014, resp. 2015, pričom doposiaľ je nezamestnaný, inú prácu si nehľadá, odvolací súd pri posudzovaní základu na určenie výšky jeho vyživovacej povinnosti vychádzal z jeho potencionálnych schopností, možností uplatniť sa na trhu práce a schopností zvýšiť si svoj príjem pri zvolení aktívneho prístupu a neprihliadol na jeho deklarované príjmy a majetkové pomery, o ktorých tvrdí, že sú platené jeho matkou a kamarátmi. Odvolací súd preto dospel k záveru, že určenie výživného v rozsahu, ako to navrhol otec, by znamenalo presunúť jeho zodpovednosť za zdravie a život dieťaťa na matku, ktorá sa osobne stará o maloleté dieťa a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nemu na hranici svojich možností vzhľadom na svoj príjem a nepochybne by to bolo v rozpore so Zákonom o rodine, morálkou a spravodlivosťou.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu určené výživné zodpovedá potrebám maloletého dieťaťa a nezistil okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali určenie výživného nižšou sumou za rozhodné obdobie. Nestotožnil sa s námietkami otca týkajúcimi sa jeho finančných a majetkových pomerov, pretože jeho povinnosťou je podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že určené výživné súdom prvej inštancie je vzhľadom na citované ustanovenia v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané a korešpondujúce skutkovému stavu zistenému súdom prvej inštancie a poznamenáva, že určené výživné 75 Eur mesačne (2,50 Eur denne) zohľadňuje iba nepatrnú časť nevyhnutných potrieb maloletej A. a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletého dieťaťa na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o dieťa sa osobne stará a dobrovoľne si voči nemu plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu svojich schopností. Otec na výživu maloletého dieťaťa nijakým spôsobom neprispieva a so starostlivosťou nepomáha. Odvolací súd je toho presvedčený, že otec bol schopný v uvedenom období zabezpečiť si dostatok prostriedkov na uspokojovanie vlastných potrieb v rozsahu minimálne bežného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojmu maloletému dieťaťu, čo je v súlade s požiadavkou, že deti, ktorých rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť, ako aj na odsek 5 citovaného zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom prvoinštančným rozsudkom. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené.

16. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým zaviazal otca zaplatiť dlžné výživné v sume 300 Eur do 15-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, pretože vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku by nebolo spravodlivé priznať výhodu splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti.

17. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o určení výživného, dlžnom výživnom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa odseku 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

18. K námietke otca, ktorý vyjadruje pochybnosti o nezaujatosti konajúcej sudkyne je potrebné dodať, že podľa § 49 ods. 1, 3 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti, avšak dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti. Podľa § 52 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti, v ktorej okrem všeobecných náležitostí podania, musí byť uvedený dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, ďalej, kedy sa strana uplatňujúca námietku zaujatosti o dôvode dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia. Podľa § 53 ods. 1 CSP námietku je potrebné uplatniť do siedmich dní, od kedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na námietku zaujatosti sa neprihliada, ak je podaná po lehote, nemá náležitosti námietky alebo ak sa námietka týka len okolností spočívajúcich v procesnom postupe sudcu. Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci boli poučení o možnosti vzniesť námietku zaujatosti v intenciách vyššie uvedeného. V danom prípade otec v odvolaní uplatnil námietku zaujatosti zákonného sudcu. Námietka otca však nespĺňa náležitosti, je skôr vyjadrovaním subjektívnych pocitov vo vzťahu k rozhodovacej činnosti sudkyne a nebola podaná v zákonnej lehote. S prihliadnutím na ustanovenie § 53 ods. 3 CSP (podľa ktorého, ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá) odvolací súd na otcovu námietku zaujatosti nemohol prihliadať, a preto o nej ani nerozhodoval.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).